

MARUA MA MBERE MA PTERO

¹ Nī niř Petero, mütumwo wa Jesř Kristř,

Ngumwandikira marua maya, inyuř aria Ngai eyamřiire, na mütüřite mřri ageni gükü thř, na mukahurunjukira mabururi ma Ponto, na Galatia, na Kapadokia, na Asia, na Bithinia,

² o inyuř mwathuurirwo kuringana na ūria Ngai Ithe aamřmenyete o mbere, na akamřtheria nī ūndū wa Roho, nřguo mwathikagřre Jesř Kristř, na muminjaminjirio thakame yake:

Wega na thayř iromřingřhřra.

*Ngai křgoocwo nī ūndū wa Křrřgřrřro křri
Muoyo*

³ Ngai, o we Ithe wa Mwathani witř Jesř Kristř, arogoočwo! Ngai nřatřciarite rřngř nī ūndū wa tha ciake nyingř nřguo třgře na křrřgřrřro křri muoyo, nī ūndū wa ūria Jesř Kristř aariřkire akiuma křri ariaakuř.

⁴ Aatřciarire nřguo třgře na igai rřria rřtangřbutha, kana rřthřke, kana rřhwerereke, rřria mřigřirwo křu igřrř,

⁵ o inyuř mřgitřirwo nī hinya wa Ngai nī ūndū wa gwřtřkia, o nginya hřndř ūria ūhonokio ūgooka ūria ūhaarřirio gřkaaguřranřirio ihinda rřia mřthia.

6 Úhoro ūcio nīguo mūkenagīra mūno, o na gwatuīka rīu nīmūiguithītio kīeha kahinda kanini nīkūgerio na magerio ma mīthembā yothe.

7 Maündū maya mokīte nīgeetha wītīkio wanyu wonēke nī wa goro mūno gūkīra tha-habu, īrīa īthiraga o na yakorwo ītheragio na mwaki, ningī ūmenyeke atī nī wa ma, na atī nīükarehe ūgooci, na riiri, na gītīo hīndī īrīa Jesū Kristū akaaguūranīrio.

8 Nīmūmwendete o na gūtuīka mūtirī mwa-muona; ningī mūkamwītīkia o na gūtuīka rīu mūtiramuona, na mūkaiyūrwo nī gīkeno gītangīheanīka úhoro wakīo, o kīrīa kīrī riiri,

9 nīgūkorwo nīmūramūkīra ūndū ūrīa mūtanyaga kuona nī ūndū wa wītīkio wanyu, na nīguo ūhonokio wa ngoro cianyu.

10 Úhoro ūcio wa ūhonokio-rī, nīguo anabii, arīa maarathaga úhoro wa wega wa Ngai ūrīa warī ūuke kūrī inyuī, maacaragia na kīyo, na makaūtuīria na ūmenyereri mūnene,

11 makīgeria kūmenya nī hīndī īrīkū Roho wa Kristū ūrīa warī thīinī wao orotaga rīrīa aarathaga úhoro wa kūnyariirīka gwa Kristū na riiri ūrīa ūkaarūmīrīra.

12 Nao nīmaguūrīirio atī to o ene meetungatagīra, no nī inyuī maatungatagīra, hīndī īrīa maaragia úhoro wa maündū marīa mwīrītwo rīu nī arīa maamūhunjīirie Úhoro-ūrīa-Mwega na ūndū wa Roho Mūtheru ūrīa watūmirwo kuuma igūrū. Maündū macio nīmo araika meriragīria mūno kuona.

Tūūrai mūrī Atheru

13 Nī ūndū ūcio, ikaragai mwīhaarīirie meciiria-inī manyu; tuīkai andū a kwīrigagīrīria merirīria ma mwīrī; na mūige kīrīgīrīro kīanyu biū harī wega ūrīa mūkaaheo hīndī ūrīa Jesū Kristū akaaguūranīrio.

14 Tuīkai ciana cia gwathīka, na mūtigatongoragio nī merirīria mooru marīa mwatūire namo mbere hīndī ūrīa mūtaamenyete Ngai.

15 No tondū ūrīa wamwītire nī mūtheru-rī, o na inyuī tuīkai atheru maūndū-inī mothe marīa mūrīkaga;

16 nīgūkorwo nī kwandīkītwo atīrī: “Tuīkai atheru, tondū o na niī ndī mūtheru.”

17 Na rīrī, tondū inyuī mūkayagīra Ngai mūkīmwītiga Ithe wanyu, o we ūrīa ūtuagīra o mūndū o mūndū kūringana na wīra wake ategūthutūkania-rī, gīkaragei mūmwītigīrīte na mūikarage ta mūrī agendi gūkū thī.

18 Nīgūkorwo nīmūūī atī rīrīa mwakūūrirwo mūtigane na mūtūūrīre wa tūhū ūrīa mwatigīrwo nī maihe manyu-rī, ti indo iria ibuthaga ta betha kana thahabu mwakūūrirwo nacio,

19 no mwakūūrirwo na thakame ya goro mūno ya Kristū, ūrīa wahaanaga ta gatūrūme gatarī na kīmeni kana kaūūgū.

20 Nake nīwe wathuurītwo thī ūtanombwo, no nīaguūranīrio mahinda maya ma kūrigīrīria nī ūndū wanyu.

21 Na inyuī nīmwītīkītie Ngai nī ūndū wake, Ngai ūrīa wamūriūkirie kuuma kūrī arīa akuū

na akīmūhe riiri, nīgeetha wītīkio wanyu na mwīhoko ikorwo irī o harī Ngai.

²² Na tondū rīu nīmwītheretie nī ūndū wa gwathīkīra ūhoro ūrīa wa ma, na mūgatuīka a kwendana kūna na ariū na aarī a Ithe wanyu hatarī ūhinga-rī, inyuī ene endanagai biū na ngoro cianyu.

²³ Nīgūkorwo nīmūciarītwo rīngī, no mūticiarītwo kuuma kūrī mbeū ūrīa ūbuthaga, no nī ūrīa ūtarī ya kūbutha, na ūndū wa kiugo kīa Ngai kīrīa kīrī muoyo na gītūūraga tene na tene.

²⁴ Tondū rīrī,
“Andū othe mahaana ta nyeki,
na ūthaka wao wothe ūhaana ta mahūa ma
mūgūnda;
nyeki nīhoohaga, namo mahūa magaitīka,
²⁵ no kiugo kīa Mwathani gītūūraga nginya
tene.”
Na kiugo kīu nīkīo mwahunjīirio.

2

¹ Nī ūndū ūcio-rī, eheriai rūmena ruothe na maheeni mothe, na ūhinga, na ūiru, na gūcambania o guothe.

² Na mūtuīke ta tūkenge mwīriragīrie iria ūrīa ūrīga ūrīa kīroho, nīgeetha rīmūkūragie ūhonokio-inī wanyu,

³ tondū rīu nīmūcamīte, mūkaigua atī Mwathani nī mwega.

Ihiga rīrī Muoyo, na Andū Athuure

4 Ūkai kūrī we, o ūcio Ihiga rīrī muoyo, o rīu rīaregirwo nī andū, no Ngai akīrīthuura, na nī rīa goro harī we,

5 o na inyuī, ta mahiga marī muoyo-
rī, nī gwakwo mūraakwo mūtuīke nyūmba
ya kūroho, na mūtuīke gīkundi gītheru kīa
athīnjīri-Ngai gīa kūrutaga magongona ma
kūroho marīa mangītīkīrīka nī Ngai nī ūndū wa
Jesū Kristū.

6 Nīgūkorwo Maandīko moigīte atīrī:
“Nīnjigīte ihiga Zayuni,
ihiga ithuure rīa koine na rīa goro,
na mūndū ūrīa ūmwīhokete
ndagaaconorithio.”

7 Na rīu kūrī inyuī arīa mwītīkītie, ihiga rīrī nī
rīa goro. No kūrī arīa matetīkītie,
“Ihiga rīrīa aaki maaregire
nīrīo rītuīkīte ihiga inene rīa koine,”

8 na ningī atīrī,
“Nīrīo ihiga rīrīa rītūmaga andū mahīngwo,
na rwaro rwa ihiga rūrīa rūtūmaga magūe.”
Mahīngagwo tondū wa kūregā gwathīkīra
ūhoro, na noguo maathīrīrio.

9 No inyuī-rī, mūrī rūruka rūthuurītwo,
na thiritū ya athīnjīri-Ngai ya nyūmba ya
ūthamaki, ningī mūrī rūrīrī rwamūre, o na
andū a Ngai kīūmbe, nīguo mwanagīrīre
ūgooci wa ūcio wamwītire muume nduma-inī
mūtoonye ūtheri-inī wake wa magegania.

10 Kūrī hīndī mwarī andū mataarī kīene, no
rīu mūrī andū a Ngai; kūrī hīndī mwaagīte
kūiguīrwo tha, no rīu nīmūiguīrīrwo tha.

11 Arata akwa nyenda mūno, ndamūthaitha mūrī ta ageni na agendi gūkū thī, mwīrigagīrīrie merirīria marīa mooru ma mwīrī, o marīa marūaga na roho wanyu.

12 Tūūragai na mītūūrīre mīega mūrī gatagatī ka andū arīa matooī Ngai, nīgeetha o na mangīmūigīrīra atī nīmwīkīte ūūru, meonagīre cīiko ciānyu njega na magakumia Ngai mūthenya ūrīa agooka.

Gwathīkīra Aathani na Anene

13 Nī ūndū wa Mwathani-rī, athīkagīrai wathani o wothe ūrīa ūheanītwo thīinī wa andū: o na wakorwo nī wa mūthamaki, arī we mūnene igūrū rīa anene arīa angī othe,

14 o na kana nī wa abarūthi arīa matūmagwo nīwe nīguo Maherithagie arīa mekaga ūūru na makagaathīrīria arīa mekaga wega.

15 Nīgūkorwo ūrīa Ngai endaga nī atī mwīkage wega nīguo mūkiragie mīario ya ūrimū ya andū arīa matarī ūndū mooī.

16 Tūūrai ta andū matarī ngombo, no mūtikanareke wīyathi wanyu ūtuīke wa kūhithīrīra waganu; tūūragai mūrī ndungata cia Ngai.

17 Heagai mūndū o wothe gītīo kīrīa kīmwagīrīire: Endagai ngwatanīro ya andū arīa etīkia, na mwītigagīre Ngai, o na mūtīnage mūthamaki.

18 Inyuī ngombo-rī, athīkagīrai anene anyu na mūmatīnage mūno, na to arīa ega na maiguangīra tha, no nī o na arīa mataiguangīra tha.

19 Nīgūkorwo nī ūndū mwega mūndū angīkirīrīria ruo o na akīnyariiragwo hatarī kīhooto tondū wa kūmenya ūrīa Ngai endaga.

20 No ūngīhūrwo nī ūndū wa gwīka ūru o na ūkirīrīrie-rī, ūngīkīgaathīrwo kī? No ūngīnyariirwo nī ūndū wa gwīka wega na ūkirīrīrie-rī, ūcio nī ūndū mwega maitho-inī ma Ngai.

21 Ūndū ūyū nīguo mwefīrwo, tondū Kristū aanyariirirwo nī ūndū wanyu, akīmūtigīra kīnereria nīguo mūgeragīre o makinya-inī make.

22 “We ndaigana kwīhia,
o na kanua gake gatiigana kwaria maheeni.”

23 Hīndī ūrīa andū maamūrumaga, we ndaigana kwīrumīra; rīrīa aanyariiragwo, we ndaigana kūmehītīra. Handū ha ūguo-rī, we nī kweneana eneanaga kūrī ūrīa ūtuaga ciira na kīhooto.

24 We mwene nīakuuiire mehia maitū na mwīrī wake mūtī-igūrū, nīgeetha na ithuī tūkue ūhoro-inī wa mehia, na tūtūure muoyo nī ūndū wa ūthingu; mītūnda ūrīa aahūūrirwo nīyo ūtūmīte mūhone.

25 Nīgūkorwo mwatarīi ta ng'ondu itururīte, no rīu nīmūcookereire Mūrīithi na Mūrori wa mīoyo yanyu.

3

Atumia na Athuuri ao

1 O ūguo noguo o na inyuī atumia, mwagīrīrīwo nī gwathīkagīra athuuri anyu, nīguo hangīkorwo harī amwe ao matetīkītie

kiugo kĩa Ngai, mahote kūgarûrwo ngoro o na hatarĩ ciugo nĩ ũndũ wa mítugo ya atumia ao,

² nĩ ũndũ wa kuonaga mítûrîre yanyu ya ûthingu na ya gîtîo.

³ Kwîgemia kwanyu gütigatuîke o kwa mwîrî, ta kûrama njuîrî, na kwîhumba mathaga ma thahabu na nguo thaka,

⁴ no handû ha ūguo-rî, gemagiae mündû ūrîa wa hitho wa ngoro thiinî, na ūgemu ūrîa ûtatheûkaga wa roho wa ūhooreri na wa gûkindîria. Kwîgemia kûu nîkuo kûrî bata mûno maitho-inî ma Ngai.

⁵ Nîgûkorwo ūguo nîguo atumia arĩa atheru a tene arĩa mehokete Ngai meegemagia, na ũndû wa gwathîkagîra athuuri ao ene,

⁶ o ta Sara, ūrîa waathîkagîra Iburahîmu na akamwîtaga mwathi wake. Inyuî mûrî ciana ciake mûngñka ūrîa kwagîrîire mûtegwîtigîra.

⁷ O ūguo noguo o na inyuî athuuri mwagîrîirwo nîgûtûûrania na atumia anyu na njîra ya ūugî, mûkîmatîaga tondû nî aruti a wîra hamwe na inyuî, na tondû matirî hinya mûningî wa mwîrî ta inyuî, ningî tondû mûrî agai hamwe na atumia anyu a kîheo kĩa ûtugi wa muoyo. ïkagai ūguo nîguo gütikagîe ũndû ūngîgirîrîria mahooya manyu.

Kûnyamario nî ũndû wa gwîka Wega

⁸ Ngîrîkîrîria, ngûmwîra inyuothé atîrî, mûtûûranagie mûiguanîte mündû na ūrîa ūngî; mûiguanagîre tha, ningî mwendanage ta ciana cia nyina ūmwe, na mûtuîke ataana, na mûikarage mwînyiihîtie.

9 Tigagai kwīrīhīria ūūru na ūūru, kana kwīrumīra mwarumwo, no nī kaba mūrathimagine, tondū ūguo nīguo mwetīirwo, nīgeetha mūkaagaīrwo kīrathimo.

10 Nīgūkorwo,

“Mündū ūřia wothe ūngīenda gūtūura muoyo
na one matukū mega,
no nginya arigīřie rūrīmī rwake kwaria ūūru,
na mīromo yake kwaragia maheeni.

11 No nginya agarūrūke atige gwīka ūūru, na ekage o wega;
no nginya acaragie thayū na aūthingatage.

12 Nīgūkorwo maitho ma Mwathani maikaraga macūthīřirie andū arīa athingu,
na matū make magathikagīřiria mahooya mao,

no andū arīa mekaga ūūru, ūthiū wa Mwathani nīkūmookīřira ūmookagīřira.”

13 Atīřīř, nūū ūngīmwīka ūūru mūngīkorwo mūrī na kīyo gīa gwīka wega?

14 No rīřī, o na mūngīnyariirwo nī ūndū wa gwīka ūřia kwagīřire-řī, inyuī mūrī arathime. “Tigagai gwītigīra maūndū marīa metigagīra; mūtikanamake.”

15 No ngoro-inī cianyu-řī, mwīyamūrīrei Kristū atūķe Mwathani. Ikaragai mwīhaarīirie hīndī ciothe gūcookeria mūndū wothe ūřia ūngīmūřia gītūmi gīa kīřīgīřiro kīřia mūrī nakīo. No īkagai ūguo mūrī na ūhooreri na gītīo,

16 mūrī na thamiri ītegwīcuuka, nīgeetha arīa macambagia mītugo yanyu mīega tondū

mūrī thīinī wa Kristū, maconokage nī ūndū wa gīcambanio kū kīao.

17 Nī kaba kūnyariirwo nī ūndū wa gwīka wega, angīkorwo nī kwenda kwa Ngai, handū ha kūnyariirwo nī gwīka ūūru.

18 Tondū Kristū aakuire nī ūndū wa mehia ihinda o rīmwe rīa kūigana, ūrīa mūthingu agīkua nī ūndū wa arīa matarī athingu, nīguo atūtware kūrī Ngai. Ooragirwo arī thīinī wa mwīrī, no ha ūhoro wa Roho, agīcookinio muoyo,

19 agīthīi arī na muoyo ūcio wa Roho akīhunjīria maroho marīa maarī njeera,

20 marīa maaremete kuuma o tene rīrīa Ngai aatūire etereire akirīrīirie matukū-inī ma Nuhu, rīrīa thabina yaakagwo. Thīinī wayo haarī o andū anini, nao othe maarī andū anana tu, arīa maahonokirio maaī-inī,

21 namo maaī macio nīmo ngerekano ya ūbatithio ūrīa o na inyuī ūmūhonokagia, na ti ūhoro wa kweheria o gīko kīa mwīrī, no nī mwīhītwa wa thamiri ītarī na ūcuuke kūrī Ngai. Kūbatithio kūku nīkuo kūmūhonokagia nī ūndū wa kūriūkio kwa Jesū Kristū,

22 ūrīa wathiire igūrū na rīu aikaraga guoko-inī kwa ūrīo kwa Ngai, nao araiaka, na aathani, o na maahinya magatuīka ma gwathagwo nīwe.

4

Gūtūūrīra Ngai

1 Nī ūndū ūcio, tondū Kristū nīanyariirirwo mwīrī-inī-rī, o na inyuī kīihotorei mūrī na meciiria o ta macio aarī namo, tondū mūndū

ūrĩa ūrĩkítie kũnyariirwo mwĩrĩ niatiganíte na mehia.

² Nĩ ūndũ wa ūguo, mütüürřre wake ūrĩa ūtigaríte wa gütüüra gükü thĩ ndaritüüraga níguo ahingagie merirřria mooru ma mwĩrĩ, no aritüüraga níguo ekage ūrĩa Ngai endaga.

³ Tondũ nímütüürřte ihinda rĩa kűigana mügíkaga maündũ marĩa andũ arĩa matetikítie Ngai mendaga gwíka, namo nĩ ta mítüürřre ya ūura-thoni, na merirřria mooru ma mwĩrĩ, na ūriiu, na gúthiiaga maruga-ini ma waganu, o na ciathí-ini cia kũnyua njoohi, o na mühooere ūrĩ thaahu wa kühoooya mihianano.

⁴ Nao andũ acio nímagegaga mona ati mütiranyiitanřra nao híndi ūrĩa marakírřria ūmaramari-ini ūcio wao, nao magakímücbagia.

⁵ Nao no nginya makaheana ūhoro wa maündũ mao kûrĩ ūrĩa wîhaarřrie gütuřra ciira arĩa marĩ muoyo na arĩa makuřte.

⁶ Nígükorwo gíkí níkio gítumi kírĩa gíatüümire Ūhoro-ūrĩa-Mwega ūhunjírio o na andũ arĩa makuřte, nígeetha ha ūhoro wa mwĩrĩ magatuřwo ciira o ta ūrĩa andũ arĩa angí magatuřwo, no ha ūhoro wa roho matüüre muoyo o ta ūrĩa Ngai atüüraga.

⁷ Ithirřro rĩa maündũ mothe nírïkuhírřrie. Nĩ ūndũ ūcio ikaragai mûrĩ na ūugí wa ngoro, na mükarage müterigítwo níguo mühotage kühoooya.

⁸ Ningí gükíra maündũ mothe, ikaragai mwendaine mûno mündũ na ūrĩa ūngí, tondũ wendani níühumbagíra mehia maingí.

9 Ningī mūtuganage mūtekūnuguna.

10 O mūndū nī ahūthīre kīheo o gīothe kīrīa amūkīrīte nīguo atungatagīre andū arīa angī, arī ta mūramati mwīhokeku wa wega wa Ngai wa mīthemba mīngī.

11 Mūndū o wothe angīkorwo akīaria-rī, nīarie taarī mūndū ūkūheana ciugo cia Ngai. Nake mūndū o wothe angīkorwo agītungata-rī, nīatungate na hinya ūrīa ūheanagwo nī Ngai, nīgeetha Ngai agoocagwo maūndū-inī mothe thīinī wa Jesū Kristū. Nake nīwe ūgūtūūra arī na riiri na hinya nginya tene na tene. Ameni.

Kūnyariirwo nī ūndū wa Gūtuūka Mūkristiano

12 Arata akwa nyenda mūno, mūtikagegio nī magerio marīa mūranyariirwo namo, taarī ūndū mūgeni ūrekīka thīinī wanyu.

13 No kenagai nīgūkorwo nī mūgwatanīire thīinī wa kūnyariirīka gwa Kristū, nīgeetha mūkaiyūrīrīwo nī gīkeno hīndī ūrīa riiri wake ūkaaguūranīrio.

14 Kūrathimwo-rī, nī inyuī mūngīrumwo nī ūndū wa rītwa ūrīa Kristū, nī ūndū Roho ūrīa ūrī na riiri, o we Roho wa Ngai, arī igūrū ūrīanyu.

15 Mūndū wanyu ndakananyariirwo ta mūūragani, kana mūici, kana mūgeri ngero ūngī o yothe, o na kana ta mūndū ūrīa wītoonyagīrīria maūndū-inī ma andū angī.

16 No rīrī, mūndū angīnyariirwo tondū wa gūtuūka Mūkristiano-rī, ndakanaconoke, no nīagooce Ngai tondū nīaheetwo ūtwa ūrī.

17 Nīgūkorwo ihinda nī ikinyu ciira wambīrīrie gūtuīrwo andū a nyūmba ya Ngai; na angīkorwo ūkwambīrīria na ithuīrī, gūgaagītuīka atīa harī arīa mataathīkagīra Ūhoro-ūrīa-Mwega wa Ngai?

18 Na rīrī,

“Angīkorwo nī ūndū ūrī hinya mūndū ūrīa mūthingu kūhonoka-rī,
naguo ūhoro wa mūndū ūrīa ūtetīkītie Ngai
na ūrīa mwīhia ūgaakīhaana atīa?”

19 Nī ūndū ūcio-rī, andū arīa manyariirīkaga kūringana na ūrīa Ngai endete, nīmaheane mīoyo yao kūrī Müūmbi wao ūrīa wa kwīhokeka, na mathīi na mbere gwīkaga maūndū mega.

5

Ūhoro kūrī Athuuri na Aanake

1 Ndī na ūhoro ngwenda gūthaitha athuuri a Kanitha arīa marī hamwe na inyuī, ndī mūthuuri wa Kanitha o tao, na ndī mūira wa kūnyariirwo gwa Kristū, o na ndī ūmwe wa gūkaagaīrwo riiri ūrīa ūkaaguūranīrio:

2 Atīrīrī, tuīkai arīithi a rūūru rwa Ngai rūrīa mwīhokeirwo, mūgītungataga mūrī arori, na ti tondū wa kūringīrīrio, no nī ūndū wa kwīyendera, o ta ūrīa Ngai endaga mūtuīke; mūtegūkorokera mbeeca, no mūtungatage mūrī na kīyo mūno;

3 mūtigetue anene a andū arīa mwīhokeirwo, no mūtuīke cionereria njega kūrī rūūru rūu.

4 Na hīndī īrīa Mūrīithi Ūrīa Mūnene akaaguūranīrio-rī, nīmūkaheo thūmbī ya riiri īrīa ītagatheūka o na rī.

5 O ūguo no taguo o na inyuī aanake mwagīrīirwo nī gwathīkīra andū arīa akūrū. Inyuī othe-rī, ikaragai mwīnyiihanīrie mūndū na ūrīa ūngī, tondū-rī,

“Ngai nīareganaga na arīa etīi
no arīa menyiihagia nīamaheaga wega
wake.”

6 Nī ūndū ūcio mwīnyiihagiei, mūrī guokonī kwa Ngai kūrīa kūrī hinya, nīguo akaamūtūgīria hīndī īrīa njagīrīru yakinya.

7 Na mūmūrekagīrīrie maūndū manyu mothe marīa mamūtangaga, tondū nīwe ūmūrūmbūyagia.

8 Ikaragai mwīiguīte na mwīhūgage. Tondū-rī, thū yanyu mūcukani īcangacangaga ta mūrūūthi ūkūrarama ūgīcaria mūndū wa gūtambuura.

9 No rīrī, mūmwītiirie, mwīhaandīte wega thīinī wa wītīkio, tondū nīmūmenyete atī ariū na aarī a Ithe wanyu gūkū thī guothe maranyari-irīka o ta inyuī.

10 Nake Ngai mwene wega wothe, o we ūrīa wamwītire riiri-inī wake wa tene na tene thīinī wa Kristū, we mwene nīakamūcookereria, na amwīkīre hinya, na amūtue arūmu na mūtangīenyenyeka, thuutha wa kūnyariirīka kahinda kanini.

11 Naguo hinya ūrotuūka wake tene na tene. Amenī.

Ngeithi cia Mūthia

12 Ndamwandīkīra marūa maya makuhī ndeithītio nī Silivano, ūrīa nduaga mūrū wa Ithe witū mwīhokeku, nīguo ndīmūmīrīrie, na heane ūira na ma atī ūhoro ūyū nīguo wega wa Ngai ūrīa wa ma. Mwīhaandei wega thīinī waguo.

13 Kanitha ūrīa ūrī gūkū Babuloni, ūrīa ūthuurītwo hamwe na inyuī, nīwamūgeithia, o nake mūrū wakwa Mariko nīamūgeithia.

14 Geithaniai mūndū na ūrīa ūngī na ngeithi cia kīmumunyano iria cia wendo.

Thayū ūrogīna na inyuī inyuothe arīa mūrī thīinī wa Kristū.

Biblica® Kiugo Gĩtheru Kĩa Ngai Kĩhingüre Gikuyu: Biblica® Kiugo Gĩtheru Kĩa Ngai Kĩhingüre (Bible) of Kenya

copyright © 2013 Biblica, Inc.

Language: Kikuyu (Gikuyu)

Contributor: Biblica, Inc.

Wĩra ūyū ūheanītwo na ūndū wa rũtha rwa biacara rwa Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). Ūngienda kuona kobi ya rũtha rũrū rwa biacara, rora rûrenda-ini rwa: <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0>, kana ūtûme marua kûri: Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® nĩ mûhûri wa biacara wandîkithîtio nĩ Biblica, Inc., kûhûthîra mûhûri wa biacara wa Biblica® kûbataraga marua ma gwîtikîrio kuuma kûri Biblica, Inc. Kuumana na rũtha rwa biacara rwa CC BY-SA, no ūkobie kana ūtambie wĩra ūyū ūtarî mûgarûre, ĩndî ndûkagarûre rûri rwa biacara rwa Biblica®. Ūngîgarûra kana ūkobie wĩra ūyû, na tondû wa ūguo ūtuîke nĩ wĩra mwerû uumanîte na ūcio-rî, no nginya weheria mûhûri wa biacara wa Biblica®. Wĩra-ini ūcio mwerû no nginya wonanie nĩ maündû marikû ūgarûrîte, na ūtarîrie wĩra-ini ūcio ta ū: “Wĩra wa kîhumo warî wa Biblica, Inc. na ūheanîtwo tûhû ng’enda-ini cia www.biblica.com na open.bible.”

Kimenyitha kia Mwene-wĩra no nginya kîandîkwo iratathi rĩa kîongo kĩa wĩra kana rĩa ūhoro wa Mwene-wĩra ta ū:“

Biblica® Kiugo Gĩtheru Kĩa Ngai Kĩhingüre™

Kimenyithia kĩa Mwene-wĩra © 2013 nĩ Biblica, Inc.

Biblica® Open Kikuyu Holy Word of God™

Copyright © 2013 by Biblica, Inc.

“Biblica” nĩ mûhûri wa biacara wandîkithîtio wabici-ini ya United States Patent and Trademark Office nĩ Biblica, Inc. Ūhûthîrîtwo na rûtha.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

No nginya wîtikîrie wĩra ūcio mwerû ūgarûrîte ūheanwo na ūndû wa rûtha rwa biacara rûu rwa CC BY-SA.

Ūngienda kûmenyithia Biblica, Inc. ūhoro wîgii ūtaûri waku wa wĩra ūyû-rî, twandikîre rûrenda-ini rwa: <https://open.bible/contact-us>.

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this

license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: "The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com and open.bible."

Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:

Biblica® Kiugo Githeru Kīa Ngai Kīhingūre™

Kimenyithia kīa Mwene-wīra © 2013 nī Biblica, Inc.

Biblica® Open Kikuyu Holy Word of God™

Copyright © 2013 by Biblica, Inc.

"Biblica" nī mūhūri wa biacara wandīkithītio wabici-inī ya United States Patent and Trademark Office nī Biblica, Inc. Úhūthīrītwo na rūtha.

"Biblica" is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at <https://open.bible/contact-us>.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-07

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 6 May 2025 from source files
dated 7 May 2025
fc720f23-baa2-5544-80d5-259f1bddeb63